

**DIPLOMA D'ESPECIALITZACIÓ:
"CANVI CLIMÀTIC I SOSTENIBILITAT
AMBIENTAL"
1e Edició**

**Centre Internacional de Gandia de la
Universitat de València (CIG-UV)
Curs 2021-2022**

Direcció

Dra. Carme Melo (Departament de Geografia, UV)

Dr. Luís del Romero (Departament de Geografia, UV)

1. Fitxa tècnica

Dues modalitats de docència:

- A) Híbrida (combinació de classes presencials al CIG-UV i classes virtuals)
- B) Virtual (únicament a través de l'Aula virtual i Blackboard Collaborate)

30 ECTS

Data d'inici: Octubre de 2021

Data de finalització: Juliol de 2022

2. Descripció

El canvi climàtic és un dels reptes més importants als quals s'enfronta el present i el futur de la humanitat. Tot i que la qüestió climàtica està al centre del debat polític des de fa dècades, les mesures adoptades fins ara estan resultant insuficients per tal de fer-li front. Les negociacions internacionals, especialment l'última cimera pel clima, la COP25 de 2019 celebrada a Madrid, no han aconseguit donar l'impuls que necessita el compliment de l'Acord de París. Les declaracions d'emergència climàtica adoptades pels governs mundials abans de l'esclat de la pandèmia de la COVID, han quedat en paper mullat. Mesures com el *Green New Deal* promogut per la Comissió Europea o la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica aprovada en maig de 2021 pel govern espanyol exemplifiquen el tipus d'estratègies orientades a assolir la descarbonització de l'economia i el creixement verd, intel·ligent i digital que propugnen les institucions com a resposta al desafiament climàtic.

Des dels inicis de la dècada dels noranta s'han adoptat distintes estratègies i polítiques per a frenar el canvi climàtic, partint de la necessitat de compatibilitzar el creixement econòmic i la protecció del medi ambient. Els instruments reguladors i sancions amb què es va intentar controlar les activitats productives més contaminants han donat pas a un model més participatiu basat en la governança ambiental. Així mateix, s'han desenvolupat nous mecanismes de caràcter voluntari orientats a crear un mercat verd. Aquestes mesures formen part de les estratègies de transició ecològica i energètica, que persegueixen la desmaterialització de l'economia, el desacoblament entre creixement econòmic i recursos naturals i l'eficiència en la gestió mediambiental mitjançant innovacions de tipus tècnic i administratiu. No obstant, els esforços han resultat fins ara insuficients i no han detingut l'enorme degradació ambiental que pateix el planeta. Són necessaris canvis en els modes de producció i consum cap a alternatives sostenibles que posen en tensió el capitalisme com a sistema sociocultural i econòmic hegemònic.

La crisi de la COVID ho posa de manifest, si cap, encara més. Com reconeix la pròpia Organització les de Nacions Unides, l'explotació insostenible de recursos està estretament relacionada amb la pandèmia. La destrucció d'hàbitats naturals i la pèrdua de biodiversitat causades per activitats com l'agricultura intensiva, la ramaderia industrial, el comerç d'espècies salvatges i els canvis en els usos del sòl, especialment la desforestació i l'apropiació d'ecosistemes per a activitats productives i

desenvolupaments urbanístics, són responsables tant de les noves malalties zoonòtiques com de les emissions causants del canvi climàtic global i l'extinció massiva d'espècies. Per això cal limitar aquestes activitats en el futur i repensar la relació entre els éssers humans i la naturalesa per tal de reduir els canvis mediambientals globals causats pels sistemes de producció i consum com a mesures indispensables per a combatre el canvi climàtic i, al mateix temps, minimitzar el risc de futures pandèmies.

Partint d'aquesta realitat, i amb la finalitat d'atendre a les creixents demandes de formació i especialització de professionals que, des d'una perspectiva crítica i multidisciplinària, puguen contribuir a formular estratègies, plans i polítiques per a fer front al repte del canvi climàtic en tots els sectors, presentem aquesta proposta innovadora de Diploma d'Especialització en Canvi Climàtic i Sostenibilitat Ambiental. Actualment, la Universitat de València no conta amb cap postgrau dedicat íntegrament a l'estudi, diagnòstic i disseny d'estratègies relacionades amb la lluita contra el canvi climàtic. En aquest sentit, el diploma proposat resulta indispensable per ampliar la formació ofertada per la institució en resposta a les demandes i evolució de la societat.

3. Objectius

L'objectiu principal d'aquest diploma d'especialització és formar professionals, experts i expertes en coneixements bàsics sobre sostenibilitat ambiental i canvi climàtic, atenent tant als territoris urbans com als espais rurals i prestant especial atenció a l'entorn mediterrani. Es persegueix que l'estudiantat pugui desenvolupar els perfils professionals més demandats per al disseny d'estratègies contra el canvi climàtic. Els objectius específics són:

- Oferir coneixements, habilitats i eines per al diagnòstic de la situació actual, l'anàlisi dels principals problemes i impactes, la identificació d'àrees i àmbits d'actuació i el disseny d'estratègies, polítiques i eines d'adaptació, mitigació i lluita contra el canvi climàtic, que impliquen una transició eco-social cap a uns models territorials més sostenibles.
- Donar formació multidisciplinària sobre totes les dimensions del canvi climàtic, incloent qüestions ètiques, filosòfiques, polítiques, socials, econòmiques, mediambientals i tècniques.
- Facilitar l'adquisició de les competències necessàries per a la gestió de projectes multidisciplinàries sobre el canvi climàtic.
- Posar a l'estudiantat en contacte amb el món institucional, empresarial i social.

4. Perfil de l'estudiantat

El pla docent que ofereix aquest diploma és completament multidisciplinària i, en aquest sentit, està destinat a graduats i graduades en ciències ambientals, turisme, geografia, enginyeria rural i forestal, biologia, sociologia, ciències polítiques, economia, administració i direcció d'empreses, arquitectura i altres ciències afins.

El diploma també està orientat a professionals que desenvolupen la seua tasca en distints àmbits relacionats amb la sostenibilitat, tant en l'administració pública, com en l'empresa privada i les associacions de la societat civil, que vulguen adquirir coneixements i habilitats específiques o actualitzar les seues competències en matèria de canvi climàtic i sostenibilitat o d'altres que desitgen iniciar-se en aquest camp d'especialització.

5. Pla d'estudis

1. Climatologia, meteorologia i canvi climàtic – Ivan Portugués (UV) 3 ECTS

Introducció a la climatologia, meteorologia i al concepte de canvi climàtic. Sistema climàtic, circulació general de l'atmosfera, sistemes meteorològics. Present i projeccions sobre canvi climàtic.

2. Ètica i política del canvi climàtic - Carme Melo i Ernest Garcia (UV) 3 ECTS

Concepte de sostenibilitat i de canvi climàtic. Polítiques, idees i filosofia del canvi climàtic. La sostenibilitat i el canvi climàtic en les relacions internacionals. Sostenibilitat i Agenda 2030. Instruments de les polítiques del canvi climàtic

3. Ecologia política del medi rural – Luis del Romero i María Sánchez (UV) 3 ECTS

Medi rural: morfologia i estructura. Dinàmiques de despoblació i èxode rural. Canvi climàtic i sostenibilitat al medi rural.

4. Sistemes d'informació geogràfica per a la planificació ambiental – Antonio Valera (UV) 3 ECTS

Introducció als S.I.G. i a la cartografia. S.I.G. vectorial i bases de dades. Eines i instruments per a la planificació territorial i ambiental en projeccions de canvi climàtic. Cartografia de riscos ambientals.

5. Sostenibilitat i canvi climàtic a l'activitat productiva - Pau Alonso (UPV) 3 ECTS

Insostenibilitat i riscos climàtics de l'activitat productiva. Sostenibilitat i estratègies d'adaptació al canvi climàtic al sector primari. Sostenibilitat i estratègies d'adaptació al canvi climàtic al turisme. Ordenació, planificació i govern d'una activitat productiva sostenible.

6. Biodiversitat i canvi climàtic – Jaime Güemes i Olga Mayoral (UV) 3 ECTS

Biodiversitat i extincions massives. Impactes del canvi climàtic a la flora i la fauna. Estratègies d'adaptació de la flora i la fauna al canvi climàtic: el cas mediterrani. Agrodiversitat: cultius i varietats tradicionals perduts o en risc. Espècies invasores i oportunistes i degradació d'ecosistemes: estratègies d'intervenció.

7. Responsabilitat social i ambiental de l'empresa front al repte de la sostenibilitat – Anastasio Urrea (UV) 3 ECTS

Model empresarial actual. Model socioeconòmic actual. Globalització: situació actual. Responsabilitat social corporativa. Un paradigma socioeconòmic i empresarial alternatiu.

8. Ecologia urbana - Luis del Romero i María Sánchez (UV) 3 ECTS

Models urbans i nou urbanisme. Urbanisme adaptatiu al canvi climàtic: habitatge, mobilitat i funcions urbanes.

9. Projectes en sostenibilitat ambiental i canvi climàtic. 6 ECTS

Projectes multidisciplinaris que es desenvoluparan en col.laboració amb empreses, institucions i col.lectius de la societat civil amb la finalitat de dissenyar estratègies de lluita, adaptació i mitigació del canvi climàtic. Treball en grup per a posar en marxa mesures i accions cap a una transició social i ecològica.

6. Metodologia docent

- Classes magistrals presencials
- Dinàmiques d'aula, debats i treballs en grup
- Aprenentatge basat en problemes
- Classes pràctiques
- Eixida de camp coordinada de diversos dies
- Conferències de persones expertes